

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 366
Maig/Juny

2023

La Morera del Montsant des del Balcó del Priorat. Serra Major (Montsant). Foto d'Anna Gómez.

www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern

Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 4 de maig

Audiovisual "un mes a peu per Catalunya" per Joan Raventós, a les 8 del vespre a la Sala Piquet

— 6 de maig

4a edició de la Mitja Desvern per Collserola

— 6 i 7 de maig

Cap de setmana a Mallorca. Ruta literària amb veu de dona. Més informació al web.

— 14 de maig

XLVI Marxa de Regularitat Fulgenci Baños

— 20 de maig

Excursió de la Secció Jove

— 21 de maig

Excursió matinal. Ruta Prehistòrica de la Roca (Vallès Oriental), amb sortida de l'aparcament de l'Escola Montseny a les 7 h

— 21 de maig

Excursió de la Secció Infantil al Puig Vicenç des de Torrelles de Llobregat (Baix Llobregat)

— 1 de juny

Audiovisual "Tour 2023 Festival de Cinema de Muntanya de Torelló", a les 8 del vespre a la Sala Piquet

— 2 de juny

Conferència "Maria Barbal: el territori de la bona literatura", per Joan Josep Isern, a les 8 del vespre a la Sala Piquet de l'Ateneu

— 4 de juny

Excursió a la Tosa d'Alp (Berguedà-Cerdanya), amb sortida del Parador a les 7 h

— 10 i 11 de juny

Excursió de la Secció Jove

— 11 de juny

Excursió matinal de cloenda al Castanyer de Can Cuc (Montseny), amb sortida de l'aparcament de l'Escola Montseny a les 7 h

— 18 de juny

Excursió de cloenda del cicle "Geografies literàries amb veu de dona" pendent de decidir

— 18 de juny

Sortida de cloenda de temporada amb final de festa de la Secció Infantil

Normativa per als articles del butlletí de la SEAS.

- Els articles tindran un màxim de 5 pàgines del butlletí amb les fotografies incloses.

Això vol dir que el text ha de tenir unes 2.350 paraules com a màxim o 11.800 caràcters sense comptar els espais. Cada fotografia ocupa unes 110 paraules (500 caràcters), que s'hauran de descomptar del màxim. Així és que un article de 5 pàgines i 1 fotografia tindrà 2.240 paraules (11.300 caràcters) i un de 5 pàgines i 5 fotografies tindrà 1.800 paraules (9.300 caràcters) com a màxim.

- Els articles s'han de lliurar en format word.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Art Floral i Interiorisme

FLORETO

Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART
Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
FRANCESC HOMEDES

LES AIGÜES SUBTERRÀNIES: FENT VISIBLE ALLÒ INVISIBLE

Fortià Prat Bofill

El lema del Dia Mundial de l'Aigua de l'any 2022 és adient per fer visible un greu problema mediambiental que pateixen els aqüífers de gairebé la meitat del territori català: la contaminació per nitrats.

Al nostre país no hi ha formacions geològiques que continguin nitrogen, per tant, tot el que puguem trobar als aqüífers, hi és perquè ha entrat directament a través del sòl. Aquest nitrogen, doncs, d'on pot venir? El seu origen pot provenir de la fixació molecular del nitrogen atmosfèric, de les aportacions de nitrogen per la pluja, de la incorporació de fertilitzants orgànics o químics utilitzats per adobar conreus, del reg amb aigua que contingui compostos nitrogenats, dels residus orgànics d'origen domèstic, agrícola o ramader i de les formes orgàniques del nitrogen a la superfície que provenen de la descomposició de les restes i residus de plantes i arbres.

El nitrogen és un nutrient fonamental per a plantes i animals, de manera que un subministrament adequat de nitrogen als cultius és bàsic per a la sostenibilitat dels sistemes agrícoles. En el sòl, els diversos compostos de nitrogen es descomponen per acció dels microorganismes i es converteixen en gran part en nitrats, depenent de la temperatura, la humitat i l'aeració. Aquesta és la forma de nitrogen que agafen majoritàriament les arrels de les plantes.

Els nitrats al sòl

Els nitrats provinents de la descomposició del nitrogen al sòl són altament solubles, no s'uneixen a les partícules del terra i, per tant, són particularment mòbils, depenent de la humitat i el règim pluviomètric. La pluviometria, doncs, és un factor coadjuvant de la contaminació que incideix directament en la concentració de nitrats a les aigües subterrànies, ja sigui per rentats excessius, que augmenten la filtració sòl endins per efecte de l'aigua de pluja dels nutrients de les plantes més enllà de la zona d'arrels, o quan la concentració de fertilitzant en el cultiu és superior al que la planta necessita, i així mateix, en successius episodis pluviomètrics, també lixivien cap a les aigües subterrànies (Figura 1). Es poden produir quatre escenaris: que hi hagi mobilització de les concentracions de nitrats al sòl, dilució de les concentracions de nitrats, combinació de mobilització i dilució en un episodi pluviomètric concret i, finalment, combinació de mobilització i dilució en molts episodis pluviomètrics en un temps concret. El contingut de nitrats de l'aigua també depèn del temps de residència, és a dir, del temps que tarda l'aigua des que s'infiltra al sòl fins que surt per la font. La velocitat pot ser des de centímetres a metres per dia, de manera que la sortida de l'aigua infiltrada per una font pot ser cosa de dies o cosa de molts anys.

La contaminació de l'aigua per nitrats

Si la bona gestió dels residus ramaders fos eficaç i la fertilització dels cultius fos correcta, el contingut de nitrats que hi ha actualment a terra hauria de disminuir, i per efecte de rentat de la pluja, la lixiviació cap als aqüífers hauria de ser cada vegada menor, cosa que faria possible poder recuperar novament aquestes aigües procedents dels pous de captació i de les fonts naturals per al consum humà.

El contingut de nitrats d'origen natural en les aigües subterrànies rarament excedeix de 10 mg/L, de manera que els valors superiors són indicadors de contaminació en molts casos. Així, doncs, l'entrada de nitrats a les aigües es pot atribuir a fonts tant puntuals com difuses: les difuses són l'aplicació, als conreus, de fertilitzants orgànics procedents de dejeccions ramaderes i sintètics, i les puntuals, en menor grau,

als abocaments d'efluents d'aigües residuals domèstiques i/o ramaderes.

A la Unió Europea, la Directiva 91/676/CEE és l'instrument que permet impedir que l'aigua es contami amb nitrats, i la seva correcta implementació és essencial per al control d'aquest problema. Per a la protecció de les aigües enfront de les pressions agrícoles, aquesta Directiva adopta la designació d'àrees vulnerables a la contaminació per nitrats (ZVN), l'establiment del codi de bones pràctiques agràries i altres mesures de prevenció i el control de masses d'aigua pel que fa a les concentracions de nitrats. A l'Estat espanyol, aquesta Directiva està transposada al Reial Decret 47/2022 de 18 de gener, sobre la protecció de les aigües contra la contaminació difusa produïda per nitrats procedents de fonts agràries. A l'apartat III de l'exposició de motius d'aquest Reial Decret es diu que, malgrat els esforços realitzats, els resultats

obtinguts mitjançant les diferents normes vigents des de fa més d'un quart de segle, no han assolit els fins perseguits. Per tant, cal revisar les actuals formes d'intervenció per fer-les més eficients i eficaces. A Catalunya, un informe de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) de l'any 2016 alertava que al 2015 el 41% de les masses d'aigua sub-

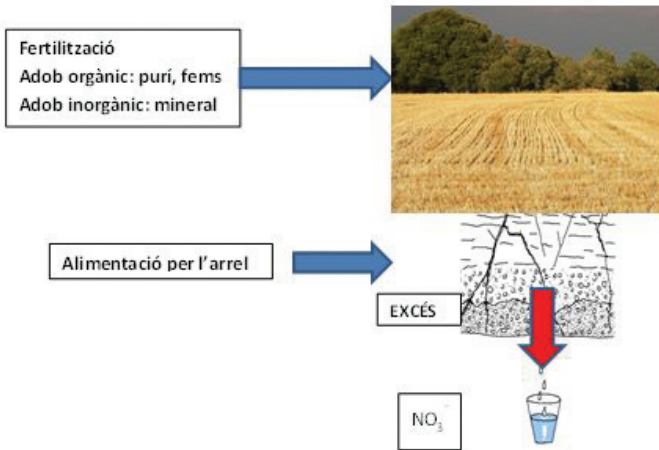

Figura 1. Arribada de nitrats a l'aigua de la font, procedents de la fertilització dels conreus. Font pròpia.

terrània presentaven contaminació per nitrats i, per tant, es consideraven en mal estat. Els aqüífers que presenten una situació més preocupant són els del Segrià, l'Urgell, la Segarra, els del Camp de Tarragona, l'Anoia, el Penedès, el delta del Llobregat, el Maresme, el Vallès, l'Empordà, el Pla de l'Estany, el Gironès, la Selva, Osona i la Garrotxa. Aquests aqüífers corresponen als que es troben a les àrees més actives de Catalunya des del punt de vista agropecuari i, per tant, on els adobs i els productes ramaders residuals, bàsicament purins, són aplicats més extensament.

Font de Nogueres a Sant Vicenç de Torelló amb valors de nitrats superior a 50 mg/L. Foto de Fortià Prat.

Tot i que el problema de la contaminació per nitrats té una multiplicitat d'aspectes en la dimensió espacial i temporal, on resulta més complexa la seva resolució és en l'àmbit agrari, a causa de la seva interrelació tant amb factors naturals i ecològics com també socials i econòmics.

Es pot recuperar la bona qualitat de l'aigua?

Per tal de reconduir la situació de contaminació actual i recuperar la qualitat de l'aigua afectada per nitrats cal, en primer lloc, aplicar estrictament el codi de bones pràctiques agràries, reduir o limitar l'activitat agrària en zones de forta pressió i mal estat del medi, potenciar l'ús i l'aplicació eficient de fertilitzants a través de programes de seguiment local i retirar els excedents de purins dels municipis excedentaris cap a municipis deficitaris o cap a plantes de tractament de residus ramaders. En segon lloc, cal disposar d'informació, en l'espai i en el temps, per tal d'establir el mapa precís de la contaminació de les aigües subterrànies en períodes de temps dilatats que permeti avaluar la variació de les concentracions i, per tant, l'efecte de les mesures preventives o de recuperació aplicades. L'estudi i la comprensió del clima, l'abundància d'estacions de mesura i la presa regular de mostres són paràmetres fonamentals per al monitoratge. Com més punts de

mostreig millor, perquè podem detectar millor els focus de contaminació puntuals i controlar-ne la difusió. Al Montseny, per exemple, les anàlisis de l'aigua a més de 300 fonts de tot el Parc han permès detectar contaminació per nitrats en alguns indrets concrets de la part baixa dels mu-

nicipis de Centelles i Seva a l'oest, Breda a l'est i Fogars de Montclús al sud-est.

Per tal d'enfortir les recomanacions de la Unió Europea i els compromisos relacionats, calen noves mesures i més control per millorar la qualitat de l'aigua. Així, a Catalunya, d'acord amb l'article 5.5 de la Directiva 91/676/CEE, s'ha adoptat darrerament el Decret 153/2019, de 3 de juliol, amb un programa d'actuació que garanteix una reducció efectiva de la càrrega de nitrogen a les aigües subterrànies. A l'estat espanyol el nou Reial Decret 47/2022 de 18 de gener, pretén establir les mesures necessàries per prevenir i reduir la contaminació de les aigües, causades per nitrats procedents de fonts agrícoles, i actuar preventivament contra noves contaminacions.

L'educació com a remei

De totes maneres, diferents autors i organitzacions també contempen la necessitat de mesures educatives per resoldre aquest greu problema. A l'any 1999, Custodio i Llamas¹ ja van proposar un conjunt d'accions per aconseguir una gestió sostenible de les aigües subterrànies i que se'ls doni el valor i la confiança que es mereixen. Entre les accions que suggerien, amb certa prioritat, era «promocionar o fomentar los programas de educación sobre el agua para las escuelas primaria y secundaria, y procurar que en ellos se dé el debido peso al agua subterránea». Ells veien que l'educació sobre l'aigua en les primeres etapes de l'ensenyament

era fonamental per entendre el que representen les aigües subterrànies en el cicle de l'aigua. També, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), considera que per crear un món més sostenible i comprometre's amb les qüestions relatives a la sostenibilitat que es descriuen en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), els individus han d'esdevenir promotors del canvi en matèria de sostenibilitat. Necessiten els coneixements, les habilitats, els valors i les actituds que els permetin col·laborar en el desenvolupament sostenible. Per això, l'educació és essencial per aconseguir-ho. Els objectius d'aprenentatge per a l'ODS 6 han de permetre als alumnes prendre decisions informades i emprendre accions responsables per garantir la disponibilitat d'aigua, la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom i per a les generacions presents i futures. Cal destacar l'objectiu d'aprenentatge cognitiu número 1 en el qual es considera que l'aigua és una condició fonamental de la vida i comprèn tant la importància de la qualitat i la quantitat de l'aigua com les causes, els efectes i les conseqüències de la contaminació i l'escassetat de l'aigua. En relació als objectius socioemocionals, l'alumne ha de ser capaç de participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i el sanejament a les comunitats locals, també de conèixer, comunicar i advertir el problema de la contaminació. Finalment, amb relació als objectius comportamentals, l'alumne també ha de ser capaç de planificar, executar, avaluar, reproduir activitats i prendre decisions que contribueixin a augmentar la qualitat i la salubritat de l'aigua.

1- E. Custodio, R. Llamas, «Agua y desarrollo. Aguas subterráneas,» *Revista CIDOB d'Afers Internacionals* 45-46. Pag. 35-37. Barcelona, 1999.

Per tant, en els objectius d'aprenentatge per als objectius de desenvolupament sostenible, ODS 6, el coneixement de les aigües subterrànies no es contempla com un propòsit concret, però per comprendre les causes i els efectes de la contaminació de l'aigua és necessari tenir-ne coneixement.

Per això, els projectes educatius per recuperar les fonts han de ser una eina per socialitzar el coneixement de la

qualitat de l'aigua i la contaminació difusa de les aigües subterrànies per nitrats. Com ens proposen Custodio i la UNESCO, l'educació per part de les escoles podria ser una eina per sensibilitzar i conscienciar les persones des de petites que cal protegir les aigües subterrànies de la contaminació en general i sobretot dels nitrats procedents dels fertilitzants agrícoles utilitzats en l'adobat dels conreus. D'aquesta manera, l'alumnat coneixeria les causes, els efectes i les conseqüències d'aquest greu problema mediambiental i de salut pública que afecta les aigües subterrànies i en un futur proper poder participar i influir en decisions que puguin recuperar la seva qualitat. Aquestes són propostes que tenen un marcat objectiu pedagògic i de sensibilització a la comunitat educativa i a la ciutadania en general. La sortida de camp, que pretén conèixer la geologia i la conca hidrogràfica de la font, el seu règim pluviomètric, la seva hidrogeologia, la qualitat de l'aigua i les ac-

Alumnes d'una escola analitzant l'aigua d'una font.

tivitats i usos del sòl de l'entorn, permet localitzar possibles focus contaminants, ajuden a veure les relacions amb l'ésser humà i les seves interaccions i a reflexionar sobre les relacions entre la ciència, la tecnologia i la societat. És una forma d'excursionisme científic que promou el coneixement de les coses com a causa per fer-les més estimables. Més enllà d'un complement dels estudis, ens estem referint a un procediment educatiu amb l'objectiu de formar persones capaces de fer un pas pel camí de la investigació científica, que respectin el territori i que siguin bondadoses, sanes i si són sàvies, millor, com deia Josep Estalella, prestigiós físic i químic català i que fa gairebé cent anys va impulsar la ciència recreativa, una estratègia i un recurs didàctic perquè l'alumnat arribés al coneixement mitjançant la pràctica i el raonament. La bona formació i la creació d'una consciència ciutadana sobre aquest problema és la millor garantia per resoldre'l.

GRAUS

Anna Gómez Marzo

Ara mateix, cadascú dels qui esteu llegint aquest article probablement us estigueu imaginant que parlarem d'unitats de mesura com, per exemple, temperatures, d'escales com la de Richter o diferents jerarquies. Doncs no. Si consultem el diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans trobarem que aquest mot també es refereix a definir el pas a través d'un cingle o cinglera que permet assolir-ne la part superior.

Així doncs, són aquests els graus per on ens vam endinsar el passat 11 de febrer de 2023 un grup de socis i sòcies de la SEAS, tot fent una ruta circular pels cingles de la Serra Major del Montsant.

Grau del Carabassal. Foto d'Anna Gómez

A través de la carretera estreta amb vinyes al costat, vam arribar amb cotxe a la petita població de la Morera de Montsant, situada a la part nord de la comarca del Priorat. I com a bons excursionistes —molts d'ells veterans— vam preparar-nos per a l'excursió, però no sense abans haver omplert la panxa amb un bon entrepà per esmorzar amb unes vistes a la Serra Major del Montsant, per on una mica més tard ens endinsàrem.

Comencem l'excursió i xino-xano anem agafant alçada fins arribar al Grau de Carabassal, on hi ha una placa metàl·lica que ens informa que ens trobarem un camí equipat, primer amb una escala i després una barreta de ferro a manera de barana, que superem sense dificultat. Tot seguit trobem una altra escala i uns claus clavats a la roca que ens ajuden a pujar un petit tram tot utilitzant les mans i els peus. El camí segueix pujant fins assolir la carena de la Serra Major i, en trobar una cruïlla de camins, continuem cap a l'esquerra pel GR174 que ens permet una bona estona de gaudir de les vistes a 360 graus. Val a dir, que el dia acompanya i ens permet veure les muntanyes de Prades, el pantà de Siurana o la serra de Llaberia. Tot seguit, agafem el camí que ens porta de nou cap a la Morera de Montsant, tot i que a la baixada gaudim de dos graus més: el Grau del Carrascllet i el Grau de Barrots.

El Grau del Carrascllet ens fa transitar per un camí estret on cal anar salvant

Grau de Barrots. Foto de Pep Gil

alguna roca i, fins i tot, algun pas aeri equipat amb cadena i, de sobte, ens trobem al Mirador del Priorat. Quines vistes! La veritat és que aquest balconet era per a quedar-s'hi a fer el vermut amb un vinet d'aquesta terra on ens trobem, que per alguna cosa té la DO pròpia. Però com que no estava previst, vam continuar el camí de baixada, és a dir el tercer grau del dia, el de Barrots, que va continuar posant a prova les nostres habilitats més acrobàtiques. Primer, un pas horitzontal amb claus i tot seguit, a quatre grapes, fins encarar el camí

que transita per sota d'una filera de rocs encaixats en una esclletxa per on vam anar trobant més ferros clavats a la roca que ens ajudaven a salvar pedres de grans dimensions.

Un cop superat el desnivell, el camí, estret i pedregós, continua baixant fins retornar-nos a la Morera de Montsant on vam dinar i reposar una estona bo i gaudint de la vista de la muntanya que havia acollit les nostres passes durant el matí.

Arribat a aquest punt de l'article, si us he de dir la veritat, és que m'ha costat descriure el camí, perquè les sensacions, les emocions i els petits reptes que aquests tipus de camins et posen al davant són per viure'ls. Així que us convido a passar per la galeria de fotografies de l'excursió [galeria de fotografies](#) i, sobretot, a anar-hi! Xalareu! Aquí teniu el [track](#) de Wikiloc, per si algú s'hi anima.

Arribant a la Morera del Montsant. Al fons la serra Major. Foto de Pep Gil

DOS DIES EN BICICLETA PEL CANAL D'URGELL, de la presa del Canal a l'Almenara Alta

Romà Pujadas Rubies

Aquesta és una sortida de dos dies en bicicleta resseguint el canal d'Urgell des de la presa inicial fins a l'Almenara Alta. S'ha fet durant el maig del 2021 en un moment en què la pandèmia semblava remetre. Érem quatre, dos en bicicleta i dos fent suport logístic amb el cotxe. Dos homes i dues dones, més aviat jubilats; dos vivint a Sant Just Desvern però originaris de Balaguer i les Borges Blanques i dos de la Garrotxa, d'Olot i de Riudaura. Vam fer nit en un deliciós hotel rural de Preixens, Ca l'Agustina, més o menys a meitat del camí. Ens vam trobar a Ponts i després d'esmorzar en un dels molts bars de carretera i comprar el diari en el quiosc més atrotinat de Catalunya, si no del món sencer, vam tirar cap a la presa del Canal, punt d'inici del recorregut.

La presa del canal d'Urgell

La presa del canal d'Urgell, en realitat una resclosa que deriva l'aigua del Segre, és el punt d'inici de la ruta. Quan es va construir, a mitjans del segle XIX, se'n va dir la presa del Tossal, perquè estava al terme municipal d'aquest poble que va ser agregat al de Ponts l'any 1970. La resclosa actual no és l'original, la primera s'havia construït el 1853 i va quedar inutilitzada amb la riuada del 1907, quan el canal ja portava molts anys en funcionament, i es va reconstruir entre els anys 1907-1913 en un indret lleugerament diferent; fa 172,1 m de llargada i 4,8 d'alçada. Aquesta segona vegada es va construir també un bol amortidor per sedimentar les graves que arrossegava l'aigua del riu, amb dues sortides; una, és la comporta d'inici del canal, ara som al km 0 i a la cota 341; l'altra, permet tornat l'aigua al riu després d'un curt passeig per l'anomenat lo Desaignüe del Canal. També es va construir una nova casa de comportes, habitada encara avui en dia pel canaler encarregat del manteniment de la infraestructura de captació, segons explica Maribel Pedrol; la primera casa de comportes i la captació original han estat restau-

La resclosa i la primera comporta. Foto de Romà Pujadas.

Sant Bartomeu del Tossal, foto de Francesc Fulquet.

rades, i es poden veure a la vora del camí, just a l'entrada del túnel de la Llenguadera. Més recent és l'església de Sant Isidre, patró dels pagesos des del segle XVII, quan va desbancar Sant Galderic amb la promesa incerta que per collir no calia sembrar. L'església es va inaugurar l'any 1950 i completa el recinte de la presa del canal d'Urgell, que normalment és tancat al públic.

La presa des de l'altra banda del riu

Un suggeriment inicial si sou una mica curiosos. A la presa del canal d'Urgell tot succeeix al marge esquerre del Segre: allí hi ha la captació, la casa de comportes, l'església i el canal que s'endinsa pel túnel de la Llenguadera desapareixent de l'escenari; però com es veu tot això des de l'altra banda del riu? Atansar-s'hi no és massa complicat però cal anar a creuar el Segre al pont

de Gualter i agafar un camí que ressegueix el marge dret del riu i arribar fins a la presa passant a la vora de diversos masos; som en territori de la Baronia de Rialp. Aquesta ribera del riu és molt més solitària, a l'altra banda es pot veure l'espèrta horta regada per la sèquia de Ponts, que neix una mica més amunt del pont i que és

un petit preludi del que després serà el canal d'Urgell. Ponts no té front fluvial urbà, però el riu és molt aprofitat, no solament per al reg sinó també per a l'esbarjo, amb l'esplèndid parc fluvial de la Roca del Call, que disposa d'un circuit d'aigües braves en un indret on el riu preferiria anar baixant tran-

Comporta de la Primera Sèquia principal amb la caserna al fons. Foto de Carme Farré.

La Peixera. Foto de Romà Pujadas.

quil, però que ha servit d'entrenament d'esportistes que han posat Ponts en el mapa mundial del piragüisme.

El camí solitari de la riba dreta ressegueix el meandre que fa el riu; els masos determinen la toponímia del territori: la solana i la plana del mas Blanc, la solana i la plana del mas de l'Estany, l'obaga i el pla del Reu, nom potser amb ressonàncies carceràries que segur que no tenen res a veure amb el canal, que sí que van utilitzar molts presidaris, fins arribar al Biot, on el camí s'acaba davant del costerut serrat de Sant Joan. També es pot pujar, millor en cotxe, fins al mirador de Torreblanca, a l'inici de la pista que surt de la carretera 1412-b. Des d'allí hi ha una panoràmica esplèndida del meandre del riu i de la presa del canal.

Ens separem momentàniament del canal

El km 0 del canal ho és també de la nostra ruta, però comencem anant en sentits contraris. El canal sembla tornar enrere, riu amunt, encara que no-

més uns centenars de metres, fins endinsar-se al túnel de la Llenguadera, una estratègia per estalviar-se uns quants kms de recorregut, mentre que nosaltres, riu avall, seguim pel camí del meandre perfecte que fa el Segre per salvar el serrat del mas d'en Pinyes. Passem a la vora de la contrapresa, mig amagada darrere

el bosc de ribera, i de lo Desaignüe del Canal, que torna al riu l'aigua que no ha anat pel canal: de seguida deixem a l'esquerre un camí barrat que porta al mas, al capdamunt del serrat; ens quedem sense pujar a aquesta talaia privilegiada. Tot seguit el camí fa un gir de 360° i just a les portes del mas d'en Ferran gira cap a la dreta en direcció a la palanca de Torreblanca. Aquest camí ens portaria en pocs minuts a la petita ermita rodona de Santa Cecília i als gravats prehistòrics del mas d'en Olives, a l'altra banda del riu i terme d'Artesa de Segre, però aquests no són objectius d'avui, així que continuem pel mas d'en Ferran, l'única forma d'accedir al camí de servei del canal d'Urgell, que és el nostre objectiu.

Continuació:

L'article sencer el trobareu a la pàgina Publicacions del web de la SEAS en aquest enllaç:

https://www.santjust.org/seas/publicacions/CanalUrgell-bicicleta_RomaPujadas.pdf

INFANTS I JOVES, ELS PROTAGONISTES DE L'ASSEMBLEA GENERAL DE LA SEAS 2023

Maria Garcia Bernal

L'assemblea general d'enguany es va iniciar amb l'extensa exposició de la memòria d'activitats del 2022, que va constatar que la SEAS ha tornat a la normalitat després de l'eliminació de les mesures i restriccions per COVID. Els representants de les diferents comissions van fer valoració positiva de les activitats dutes a terme i van avançar-ne algunes ja programades per a aquest any.

La presentació digital del Grup Jove va ser ben rebuda i va evidenciar el canvi generacional en l'ús de noves tecnologies. A més de les activitats del 2022, van explicar com organitzen i difonen les excursions a través de les xarxes i van presentar un històric de participants amb perspectiva de gènere amb gràfics molt entenedors. Van avançar també noves propostes com la d'instaurar una sortida de quatre dies a l'estiu.

El representant de la Mitja Desvern va recordar l'èxit de l'edició 2022 i va agrair la col·laboració dels voluntaris, imprescindible per poder portar a terme aquesta activitat. També va informar que enguany no es farà la cursa infantil per problemes de caire organitzatiu, si bé hi ha la voluntat de tornar-la a organitzar en la pròxima edició.

En Marc Carbonell va presentar la Núria Díez, col·laboradora i responsable administrativa de la Secció Infantil la qual va explicar-ne el seu funcionament així com les activitats que s'han portat a terme fins ara. Tots dos van agrair la col·laboració de la

Secció Jove amb el monitoratge i es proposen el gran repte de donar continuïtat a la secció. Actualment, hi ha inscrits 24 infants que fan sortides mensuals amb monitors. També s'organitza una sortida trimestral amb les famílies.

La presidenta va mostrar amb satisfacció el gràfic del moviment de socis i el de la piràmide d'edats i va destacar la incorporació de socis infantils i joves que, a poc a poc, aniran rejovent la SEAS i assegurant-ne el futur.

El tresorer va exposar amb detall l'estat de comptes del 2022 i va presentar el pressupost per al 2023, el qual va ser aprovat pels assistents. També va ser aprovada la proposta d'augment de quotes, així com l'ampliació d'edat de la franja de quota 0 fins als dotze anys per tal d'incentivar la continuïtat de la Secció Infantil. En la mateixa línia, es va fer la proposta de crear una quota per als progenitors o tutors dels membres infantils, inferior a la del soci protector, per tal de motivar-los a fer-se socis de la SEAS. La proposta va ser ben rebuda i, després de debatre bastament el tema, l'assemblea va aprovar crear la figura del soci progenitor/tutor de la Secció Infantil amb una quota reduïda al 50% en relació amb la de soci protector.

Aquesta assemblea, protagonitzada especialment per infants i joves, va finalitzar com de costum amb un refrigeri en el qual els assistents van continuar els debats de l'assemblea de forma més distesa.

ACTIVITATS DE LA SEAS DELS MESOS FEBRER I MARÇ DE 2023

Cicle "Geografies literàries amb veu de dona" i excursió a Romanyà de la Selva i puig d'Arques

10/02/2023 - Conferència "Mercè Rodoreda, escriptora nòmada" a càrrec de Marta Nadal, a la sala Piquet amb una bona assistència.

12/02/2023 - L'excursió llarga va ser de 15 km i un desnivell acumulat de 431 m. Començà a Romanyà de la Selva passant pel cementiri, on està enterrada Mercè Rodoreda, continuant pel dolmen de la Cova d'en Daina, cim del puig d'Arques (532 m) i Sant Cebrià dels Alls fins acabar a la carretera GI-660. L'excursió curta va ser un recorregut circular de 7 km i 170 m de desnivell acumulat amb inici i final Romanyà de la Selva passant una sèrie de dòlmens, cistes i menhirs, a més de la visita al cementiri esmentat abans. L'assistència fou de 33 persones.

Secció Infantil. Excursió al Garraf

11/02/2023 - Excursió al Garraf, amb una participació de 4 famílies i 12 nens/nenes.

Secció Jove. Excursió a Rupit (Collsacabra)

25/02/2023 - Sortida circular, poc exigent, pels voltants de la població de Rupit amb 6 participants. Durant el recorregut vam poder veure els penya-segats dels voltants i el Salt de Sallent.

04/03/2023 - Assemblea General de la SEAS a la sala Piquet amb una assistència de 40 socis.

Secció Infantil. Excursió a Collserola

05/03/2023 - Excursió a Collserola, amb una participació de 28 persones entre nens/nenes i famílies.

Cicle "Geografies literàries amb veu de dona" i excursió a la serra de Monteró (Sant Llorenç de Montgai, Noguera)

10/03/2023 - Conferència "Maria Mercè Marçal: paraula i vida" a càrrec de Lluïsa Julià, a la sala Piquet amb una bona assistència.

12/03/2023 - L'excursió llarga va ser una circular de 12 km i un desnivell acumulat de 456 m amb XX participants. El recorregut, amb inici i final a Sant Llorenç de Montgai, va vorejar l'embassament del mateix nom abans de pujar fins a la carena de la serra de Monteró, jaciment romà del castel·lum de Monteró i tornada per l'altra banda de la serralada. L'excursió curta va ser un recorregut de 10 km que va de Vilanova de la Sal a Sant Llorenç de Montgai amb una ascensió de 248 m i un descens de 590 m. L'assistència fou de 27 persones.

Matinal. Torrent del Pont i Camí dels Francesos (Montserrat)

26/02/2023 - Excursió circular amb inici i final a la Vinya Nova amb 12 participants. Es va pujar pel Camí del Pont, passant pel Clot de la Sajolida i baixant pel Camí dels Francesos.

Secció Jove. Excursió hivernal a la regió d'Incles (Andorra)

25 i 26/03/2023 - El 25 i 26 de març 9 integrants de la Secció Jove de la SEAS vam fer una sortida de cap de setmana a Andorra, passant nit al refugi lliure de Cabana Sorda. Vam trobar neu a cotes altes, cosa que no ens va permetre poder fer el pic de la Coma de Varilles el segon dia, però la sortida va ser un èxit igualment

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 6 de febrer de 2023

Altes: Carles Marín García (1255), Francesc Jené Domènech (1256), Anna Jené Domènech (1257), Lluís Bofill de Valls (1258), Joan Josep González Castillo (1259), Montserrat Bailac Puigdemívol (1260), Elna Poll Ponce (1261) i Nausica Poll Ponce (1262)

Baixes: Laia Izquierdo (1216), Marta Carasco (1217), Núria Gironès (1219), Ferran Chica (1045) i Marta Celma (879)

— El Bernat Macià ens comunica que deixa la Junta per manca de disponibilitat personal, però comenta que seguirà encarregant-se del cicle d'audiovisuals i del canvi del web.

— Es comenta que la Sortida a la Neu a l'Alta Cerdanya va anar molt bé, amb una participació de 44 persones.

— Es decideix comprar una nova torre d'ordinador per substituir l'actual que ja ens està donant molts problemes després de molts anys d'ús.

— Es decideix d'informar els socis per correu electrònic que la normativa actual de la Federació només permet tramitar 5 llicències temporals anuals per persona i només 3 en cas d'estar ja assegurat.

Reunió del 27 de febrer de 2023

Altes: Queralt Sánchez Corredoira (1263), Guillem Sánchez Corredoira (1264) i Mònica Urgell Espinàs (1265)

Baixes: cap

— La Mitja Desvern decideix no incloure enguany cap cursa infantil, tal com es va fer en la darrera edició, amb la idea de replatenjar-ho per al proper any.

— Assistència a la reunió convocada per l'Ateneu amb les Seccions, en la qual es van presentar els imports de la nostra aportació a l'Ateneu que s'ha incrementat en un 20,8% respecte a l'any anterior. Pel que fa a la subvenció de l'Ajuntament l'import també ha disminuït en un 4,8%. Amb els nous imports, s'ha hagut de refer el pressupost per a presentar-lo a l'Assemblea. En la reunió se'ns va informar d'activitats de l'Ateneu i ens van sol·licitar que els facilitéssim la informació del que ha fet la Secció el 2022 i de les propostes previstes per al 2023, a fi d'encabir-les en la presentació de l'Assemblea de l'Ateneu, que tindrà lloc el 18 de març.

— Es comenta que no es poden tramitar llicències temporals per a socis i no socis si no són activitats organitzades i anunciades per la SEAS.

Sortida a la neu. Arribant al cim del pic de Ginebra (Arieja). Foto de Manu Llabrés.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 90. No. 364

Taula de redacció — Leonci Canals, Ferran de la Fuente, Maria Garcia, Jordi Gironès, Ramon Prat i Agustí Revilla.

Autoedició — Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — NB Comunicacions

ÍNDEX

- Portada** — La Morera del Montsant des del Balcó del Priorat
- 02** — Calendari
- 03** — Les aigües subterrànies: fent visible allò invisible, per Fortià Prat
- 08** — Graus, per Anna Gómez
- 10** — Dos dies en bicicleta pel canal d'Urgell, de la presa del Canal a l'Almenara Alta, per Romà Pujadas
- 13** — Assemblea General de la SEAS 2023, per Maria Garcia
- 14** — Activitats de la SEAS dels mesos de febrer i març de 2023
- 15** — Informació de la SEAS

SEAS, entitat esportiva núm. A01824

*Presentació de l'activitat de la Secció Jove durant l'Assemblea General de la SEAS 2023.
Foto de Lluç Tost.*